

191. Van Dale, de letter M (4)

1. De mandau is het koppensnellerszwaard der Dajaks. Mandiën is primitief douchen. Mangaankies heeft als synoniem haueriet. Vrienden, wat we nog missen voor osm, is de term dicteemaniak. Het manicurevak is niet moeilijk, we hebben immers allemaal handen, vingers en nagels. Het Communistisch Manifest van 1848 eindigt met de slotwoorden 'proletariërs aller landen, verenigt u'. De maniak leed aan maniforme psychose.
2. Cassavemeel komt van de maniokwortel. Die vergelijking moet wel mankgaan [VD]. De manmeersituatie leverde fluks een goal op. Een manloze bandovergang, is dat bijvoorbeeld een overzetveer? Mannenbroeders zijn mannen die 'broeders in den Here' zijn. Het is ook een specifieke benaming voor de antirevolutionairen. De couvade is het mannenkraambed. Een mannesmannbuis is een naadloos gewalste buis. Het antilopemannetje ging op de loop. Man en mannin zijn in Genesis de vertaling van isj en isja. De manoel is een steppekat. Op de rol stond een allegro ma non troppo. Gooi het maar in de mans, het centenbakje, tijdens het mansen. Een mansoir is een mannelijke erfgenaam; een mansoor is echter een hazelwortel. Dat lijkt erop.
3. De roergangers waren mans-te-roer (en als ze klein zijn mannetjes-te-roer?) Manuele therapie heet ook wel chiropraxie. Ze droegen beiden een maopak, een eenvoudig uniseks pak. Manxmen hebben manxkatten, Manxe katten. De maquis stamt uit Frankrijk, de maquiladora's (assemblagefabrieken) stammen uit Midden-Amerika. De maracuja is de passievrucht, marasquin een soort van kersenlikeur. Ze hieven de handen ten hemel: maranatha, Heer kom! Ze veroverden de stad manu armata, gewapenderhand, op de stedelingen, die zich manu et corde, met hand en tand, verzetten. Het gaat niet goed met deze verlieslijdende dochter.
4. Tagliatelle is lintmacaroni. Pas op, in Marburg heerst het marburgvirus. Kies je bij dodenmars voor het Italiaanse marcia funebre of voor het Franse marche funèbre? De van origine Franse uitdrukking mardi gras staat voor Vastenavond. De grote marene heet ook wel Oostzeehouting. De maretak noemt men ook mistletoe (vogellijm). Werp geen margaritas ante porcos. Kijkend naar de margay, het roofdier, dronk hij zijn margaux, een medoc. Een margrietwielprinter komt bijna niet meer voor. Een mariage blanc is zo bleek als een mariakaakje. De Mariamaand, de meimaand is aan Maria toegewijd. De mariamaand, de rozenkransmaand, dat is oktober. Maria-Onbevleete-Ontvangenis valt op 8 december. Sjonnie en marina's (anita's) roken vaak een blowtje, een reefer, een stickie, een joint oftewel een marihuanasigaret.
5. Die ene Marinese en de andere vijf Marinezen kwamen inderdaad uit San Marino. O, wilde marjolein, wat smaak je verrukkelijk! O wilde Marjolein, verwen me dan! De marketing mix combineert de vier P's: prijs, product, plaats en promotie. Een markizaat is het gebied van een markies. Een markoesa is een passievrucht. De blinkende knopen zaten in een marmeladepotje.
6. Marofs zijn maritieme officieren. Na het op marode gaan, zit je er soms in. Marokijnwerk is maroquinerie. Elke zot heeft zijn marot. Hoe zeg je dat in Marollentaal (het Marols)? De marquise droeg een fraaie marquise. De marquee vermeldde een toneelstuk, waarin de marqué een speelschuld van vele marques had. Marrons glacés zijn altijd gekonfijt. Mao Zedong leidde de Lange Mars.
7. Wast marseillezeep schoon? De Marshalleilandse ging scheep. De marshaller op het vliegveld genoot van zijn marshmallows. De Marslander signaleerde geen marslantaarns en marsmannetjes, denkbeeldige mannetjes van Mars. De marssteng is de eerste steng die boven een mars uitsteekt. Mart(h)a was de zuster van Lazarus en Maria in Betanië. Een bedrijvige martha is druk doende in huis. Een Martinikaan komt van Martinique. De astronaut beleefde een Martiaans getint avontuur. Het

leninistisch marxisme is het marxisme-leninisme. Een masqué biljartbal is door een ervoor liggende bal niet bereikbaar. De zaak vermarktte het nieuwe product bijna onmiddellijk.

8. Aad was masculini generis. De confiscatie leidde tot heel wat geconfisqueerde goederen.

9. De paus hield een massa-audiëntie, maar niet voor de moslimmassa. Een massageparlour [let op de uitspraak] is een seksclub. Bij biljarten zijn massés kopstoten. Soms wordt de Duitse politie het massregeln (ringeloren) verweten. Massicot is dinges, je-weet-wel, poedervormig loodoxide.

Rein Leentfaar